



§ 16

Boendeplanering för äldre i regionen Västra Söderort- 2015

Dnr 1.2.1.51-2015

Beslut

- Stadsdelsnämnden lägger förvaltningens redovisning av boendeplanering för äldre i regionen Västra Söderort till handlingarna.

Ärendet

Stadsdelsförvaltningarna Älvsjö, Skärholmen och Hägersten-Liljeholmen har reviderat den gemensamma äldreboendeplanen för Västra Söderort, enligt uppdrag från äldreförvaltningen.

Antalet äldre över 80 år prognostiseras att successivt öka i regionen från 2016. Prognosen ser däremot olika ut i stadsdelarna, i Älvsjö och Skärholmen väntas antalet öka redan mellan 2014 och 2015, medan antalet i Hägersten-Liljeholmen minskar. Totalt sett är ökningen större än förra årets prognos. För de äldre över 90 år väntas en ökning av antalet först 2029. Behovet av vård- och omsorgsboende ligger på en stabil nivå på 860 platser under de närmaste åren för att sedan börja öka från 2020.

I Västra Söderort finns ett brett utbud av boendeformer som kan passa äldres olika behov, såsom seniorboende, trygghetsboende, servicehus och vård- och omsorgsboende samt profilboenden.

Förvaltningarnas samlade bedömning är att utbudet av servicehus samt vård- och omsorgsboende kan tillgodose behovet under de närmaste åren. Det finns fortsatt risk för en viss överkapacitet. Olika former av boenden för äldre samt en utvecklad hemtjänst med specialteam, hemsjukvård och tillgång till dagverksamhet kan komma att innebära ett minskat behov av vård- och omsorgsboende, inom de närmaste åren. På längre sikt kan behovet komma att öka igen. Utifrån ett ökat framtida behov har Micasa sökt markanvisning 2025 för äldreboende vid Liljeholmskajen.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2015-02-11.

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.



Särskilt uttalande (M)

Johan Nilsson m.fl. (M) anmälde ett särskilt uttalande enligt följande.

Det har skett – och kommer sannolikt att fortsätta ske – stora förändringar i äldre personers val och behov av boende. Därför bör en handlingsplan utformas för att säkra det framtida beståndet av anpassade bostäder för äldre.

Alla är överens om att äldre ska ges möjlighet att bo kvar i sitt ordinarie boende så länge det är möjligt och önskvärt. Modern teknik ökar även möjligheten att bo kvar längre i ordinärt boende. Med en utvecklad hemtjänst i flexibla former, möjligheter till tjänsteköp, servicetjänster, mötesplatser och en utvecklad hemsjukvård kan behoven av vård- och omsorgsboende skjutas upp och kanske helt undvikas.

Tillgången på profilerade äldreboenden, som stämmer med individens värderingar och livshållning innebär att vi kan ompröva möjligheten att flytta i större omfattning än i dag.

Att lyfta fram exempel på olika boendeformer både för de individer som planerar för sitt framtida senior/äldreboende och för de som redan är i behov av en ny boendeform när den egna förmågan att förflytta sig tryter är viktiga områden att fokusera på. Här krävs en ökad dialog så att man på individplanet blir medveten om att det finns mycket goda alternativa boendeformer i olika skeden i livet.

Detta förutsätter att kommunen utvecklar och erbjuder en mångfald av olika boendeformer, såsom gemensamhets- kollektiv-, omsorgs-, trygghets- och profilboende, ålderdoms- och servicehus, ett utvecklat seniorboende med viss service med flera alternativ.

Att bunta ihop äldre i konstellationer där endast åldern är gemensam tror vi inte är ett bra och i längden hållbart alternativ för framtiden. Att blanda olika åldrar är ytterligare en kvalitetsförbättring som bör utvecklas. Som ett exempel finns det goda erfarenheter i bland annat Haninge kommun som integrerat äldre och studenter i en gemensam byggnad. Som framgår av ovanstående bör Stockholms stad se över möjligheterna att öka antalet insprängda och anpassade äldrebostäder i ordinära byggplaner, både vad gäller bostadsrätter och hyresrätter.

Detta förutsätter att nuvarande regelverk i vissa delar ses över för att inte innebära extra byggnadskostnader.

Särskilt uttalande (FP) (C) med ersättaryttrande (KD)

Jan Bressler m.fl. (FP) och Evy Kjellberg (C) anmälde ett särskilt uttalande enligt nedanstående. Ersättaren Camilla Sarfors (KD) anslöt



sig till uttalandet som ett ersätтарыttrande.

Vi vill bevara och utveckla servicehusen som ett äldreboende för framtiden. I rapporten "Äldreomsorgens debutanter" som Äldrecentrum i Stockholms län tagit fram kan man läsa att äldre som får flytta till servicehus lever längre och kommer till vård- och omsorgsboende senare än äldre som bor kvar hemma. Senior- och trygghetsboenden är bra för vissa men innehåller inte den servicenivå som många äldre behöver.

Enligt siffror från äldreförvaltningen 2013 fick 40 procent av de som ansökte om plats på servicehus avslag. De tomma platserna på vissa servicehus beror inte på att efterfrågan saknas, utan på hur biståndsbedömningen sker. På Folkpartiets initiativ beslutade Alliansen i budget för 2014 att ålder och ensamhet skulle ges större vikt vid biståndsbeslut om servicehus, men det är ännu oklart hur detta beslut har påverkat biståndsbedömningen.

Samtidigt visar den rapport om servicehus som äldreförvaltningen presenterade i december 2014 att många som bor på servicehus kanske egentligen borde bo på vård- och omsorgsboende eller korttidsboende. Vi har alltså en utveckling i flera led där de äldre inte får service och omsorg som motsvarar deras behov.

Vår lösning är att alla äldre över 85 år som så önskar beviljas plats på servicehus eller vård- och omsorgsboende. Detta är ett ambitiöst åtagande, men något vi anser är möjligt att finansiera. Vi anser också att det ska bli möjligt att välja servicehus i andra stadsdelar. Möjligheten att bo på servicehus ska inte vara beroende av i vilken stadsdel man råkar bo.

Vi anser att servicehusen under överskådlig framtid kommer att spela en viktig roll som en boendeform anpassad för äldre som inte vill eller kan bo kvar hemma men inte är i behov av heldygnsomsorg. Det är viktigt att befintliga servicehus bevaras och utvecklas för att möta dagens och framtidens krav, istället för att avvecklas.